

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 5. april 2022
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Maise Biørn Jørgensen
Sagsnr.: 2022-0037-0144
Dok.: 2365935

Besvarelse af spørgsmål nr. 5 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland, kriminallov for Grønland og forskellige andre love. (Gennemførelse af politireform og etablering af ny politiklageordning, indførelse af motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere i Anstalten i Nuuk, forhøjelse af foranstaltningsniveauet for voldtægt af mindreårige, styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.) (L 126) fra Folketingets Grønlandsudvalg.

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 5 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland, kriminallov for Grønland og forskellige andre love. (Gennemførelse af politireform og etablering af ny politiklageordning, indførelse af motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere i Anstalten i Nuuk, forhøjelse af foranstaltningsniveauet for voldtægt af mindreårige, styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.) (L 126) som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. marts 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz Larsen (IA).

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 5 vedrørende forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland, kriminallov for Grønland og forskellige andre love. (Gennemførelse af politireform og etablering af ny politiklageordning, indførelse af motivationsbehandlingspladser for seksualforbrydere i Anstalten i Nuuk, forhøjelse af foranstaltningsniveauet for voldtægt af mindreårige, styrkelse af retsstillingen for ofre for forbrydelser m.v.) (L 126) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Vurderer ministeren, at en styrkelse af anklagemyndigheden i Grønland vil udfordre balancen mellem anklager- og forsvarerside, eller ”Equality of Arms”?”

Svar:

1. Justitsministeriet kan generelt oplyse, at som udgangspunkt har hverken dommer, forsvarer eller anklager i en kriminalsag i første instans i Grønland en juridisk kandidateksamen. Udgangspunktet er således, at der møder politiuddannede anklagere og autoriserede forsvarere i kredsretssager. Dette udgangspunkt kan dog bl.a. fraviges i sager af særlig alvorlig karakter, hvor kredsretten, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet, beskikker en advokat som forsvarer. Omvendt kan der også være et begrænset antal sager, hvor en juridisk uddannet anklager møder i kredsretten, herunder for at undgå aflysninger, hvis den politiuddannede anklager er syg eller på anden måde forhindret i at møde i sagen.

Det bemærkes, at der med lovforslaget ikke lægges op til at ændre på ovenstående udgangspunkt i kredsretten. Lovforslaget indeholder heller ikke øvrige elementer, der forskyder balancen mellem anklager- og forsvarersiden i kriminalsager.

2. For at styrke retssikkerheden i Grønland udpegede Justitsministeriet i april 2017 den første landsforsvarer i Grønland. Landsforsvareren har til opgave at varetage hensynet til et effektivt forsvar i kriminalsager og skal i den forbindelse forestå grund- og efteruddannelse af de autoriserede forsvarere i Grønland. Derudover skal landsforsvareren bl.a. føre tilsyn og afholde udviklingsamtaler med forsvarerne.

I relation til balancen mellem anklager- og forsvarersiden bemærkes det, at de autoriserede forsvarere har gennemført en forsvareruddannelse. Formålet med forsvareruddannelsen er, at deltagerne for den overvejende del af

kriminalsagernes vedkommende sættes i stand til at udøve et effektivt forsvar i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) forstand. Under forsvareruddannelsen får deltagerne indgående kendskab til bl.a. retsplejelovens afsnit om domsmagten, kriminalsagens behandling, appel og genoptagelse og fuldbyrdelse af domme i kriminalsager samt relevante bestemmelser i bl.a. kriminalloven og lovgivningen på narkotikaområdet. Deltagerne opnår færdigheder og kompetencer til at kunne påberåbe sig de relevante bestemmelser i forbindelse med kriminalsagens behandling og anvende de objektive og subjektive kriminalretlige ansvarsbetingelser. Forsvareruddannelsen er opdelt i fire moduler, hvor deltagerne skal bestå en stopprøve efter introduktionsforløbet. Derudover skal deltagerne gennemføre et praktikforløb ved kredsretten. Forsvareruddannelsen afsluttes med en individuel retssagsprøve. Derudover skal de autoriserede forsvarere deltage i efteruddannelse for forsvarere. Efteruddannelsen har til formål at sikre de autoriserede forsvareres fortsatte uddannelse inden for relevante dele af kriminalloven og relevant særlovgivning samt sikre kompetenceudvikling inden for forsvarergerningen.

Justitsministeriet har i 2020-21 gennemført en høring med henblik på at evaluere forsvarerordningen og forsvareruddannelsen i Grønland. Høringssvarene pegede bl.a. på, at landsforsvarerordningen generelt har højnet det faglige niveau hos de autoriserede forsvarere.

3. For så vidt angår det generelle spørgsmål om balancen mellem anklager- og forsvarerside i det grønlandske retsvæsen kan Justitsministeriet oplyse, at det følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD), at retten til en retfærdig rettergang efter EMRK artikel 6 indebærer et krav om ligestilling af sagens parter ("equality of arms"). Det følger af ligebehandlingsprincippet, at en part skal have mulighed for at præsentere sin sag under betingelser, der ikke i væsentlig grad stiller vedkommende dårligt i forhold til modparten, jf. bl.a. EMD's dom af 22. februar 1996 i sagen *Bulut mod Østrig*, præmis 47. Det bemærkes i den forbindelse, at det efter EMD's praksis ikke er afgørende for vurderingen af ligebehandlingsprincippet, om der er formelle forskelle i parternes mulighed for at fremføre deres sag, men i stedet om den ene part er udsat for reelle ulemper i forhold til modparten. Der er endvidere ikke holdepunkter i praksis for at antage, at den juridiske bistand, som den tiltalte i visse tilfælde har krav på efter konventionen, nødvendigvis skal ydes af en advokat eller en jurist. Det bemærkes endelig, at de fleste kriminalsager under alle omstændigheder vil kunne indbringes for

Grønlands Landsret, hvor sagens parter som udgangspunkt har en juridisk kandidateksamen.

4. Det kan afslutningsvis oplyses, at Rådet for Grønlands Retsvæsen på rådets møde i efteråret 2022 skal have en tværgående drøftelse af emnet »professionalisering af retsvæsenets aktører«, hvor en udvidet brug af anklagere med en juridisk kandidatuddannelse vil kunne indgå.